

MEMORIU ARTISTIC

Cu prilejul implinirii a 100 de ani de la trecerea in nefiinta a lui ALEXANDRU MOCIONI (1841 – 1909), dezvelirea bustului eminentului om politic banatean, care, la varsta de 24 de ani a fost ales deputat in Parlamentul de la Budapesta ca aparator al intereselor tinerilor romani, intemeietorul Partidului National al Romanilor din Banat si Crisana si a carui presedinte a fost o scurta perioada de timp, militant fervent pentru drepturile romanilor din Banat si din vestul Transilvaniei, fost pianist concertist, compozitor de muzica clasica, animator cultural si generos sustinator financiar al presei romanesti din Banat si al tinerilor conationali plecati la studii in strainatate, se constituie intrun esential gest recuperator al patriotilor militanti pentru emanciparea romanismului din Banat si fara aportul carora actul Unirii de la 1 Decembrie 1918 nu ar fi fost posibil.

BUSTUL

Bustul, din bronz patinat, avand dimensiunea de 100/75/ 60 cm, urmeaza sa fie dezvelit in Parcul Central, pe vechiul amplasament, imediat la intrarea dinspre Catedrala, pe partea dreapta a aleii principale, loc de unde a fost inlaturat, dupa instaurare la putere, de regimul comunist.

El se va constitui ca un pandant al bustul publicistului si omului de cultura Vincentiu Babes, aflat pe partea stanga a aleii, cunoscute fiind prietenia, obarsia si idealurile lor comune.

“Inrudire” cu lucrarea lui Aurel Pop, important sculptor si pictor ardelean, fiind evidenta prin raportul cap-trunchi, el indrumand atentia privitorului spre portretul monumental al personajului figurat. Ne diferentiaza viziunea. La A.P., ea este una academico-romantico-expresionista, personajul avand privirea fixata spre nemarginea cerului. In schimb, bustul lui Alexandru Mocioni conceput de subsemnatul nu va avea nimic strident, emfatic, patetic. Dimensiunea umana si spirituala a personajului vor fi potentate prin ovalul fetei iluminat de un vag suras, de nobletea, distinctia si frumusetea lui fizica, stenica si solara, el urmand sa fie figurat la varsta maximei sale impliniri fizice, artistice si intelectuale.

Avand capul usor inclinat si rasucit spre stanga, un rol cu totul aparte, ii revin ochilor. Mari si luminosi, de fapt ei sunt chintesenta lucrarii, “privirea bustului” urmand s-o intalneasca pe cea a vizitatorului care intra in parc. E un dialog direct, “de la egal la egal” intre o figurare a eternitatii si perinitatea fiintei noastre umane. Astfel raspund unui concept contemporan de socializare a artei statuare.

In contrast, torsul, oprit la nivelul umerilor, sugereaza doar somaticul. Liniile usor sinuase ale reverelor vesmantului, isi vor gasi corespondente in onduleul parului, cat si in stema familiei Mocioni care urmeaza sa fie adosata pe soclu, imediat sub bust. Sinuozitati ce pot fi “citite” drept o neostoita curgere, aripi ori muzica, subliindu-se astfel ideea de evanescenta, de rafinament intelectual si mediu artistic in care a trait si visat A. Mocioni.

SOCLUL

Specificam, de la bun inceput, ca soclu prezent pe locul vechii statui, dezvelite in 13 sept. 1936, nu este cel initial. (Conform ilustratiei existente in monografia “Timisoara interbelica” de N. Iliesiu.) El a fost daramat si inlocuit cu cel actual, care insa nu

corespunde, ca viziune si dimensiuni, asezarii pe el a unui bust. Pentru a apropia si mai mult pe cei doi prieteni, patrioti si militanti pentru drepturile romanilor banateni si ardeleni si a sugera ideea de unitate a unei perioade istorice, propun ca sa se inalte in acelasi loc un altul, apropiat ca dimensiuni si forma de cel al lui Vincentiu Babes. Din beton armat, el urmeaza sa fie placat cu andezit si sa aibe dimensiunile si forma finala stabilita de un architect, implicat in realizarea proiectului. In propunerea subsemnatului (vizibila pe plansa alaturata), bustul si noul soclu au fost concepute si corelate ca apartinand aceluia intreg.

DATE INFORMATIONALE

Pe o placa de bronz, format 45/60 cm. si care urmeaza sa fie fixata pe soclu, vor fi trecute datele personale, cat si, o succinta enumerare a functiilor si meritelor lui A. Mocioni.

Tot pentru apropierea de Vincentiu Babes, in locul frunzei de laur de pe bustul acestuia, intre lucrarea noastra si placa informationala, va fi adosata stema in bronz (cca. 30/30 cm.), a importantei familii de patrioti banateni a carei cel mai important vlarstar este Alexandru Mocioni. Specific ca stema este una de o frumusetate si noblete aparte.

CONCLUZII

Prin amplasarea in Parcul Central (si, nu numai, locurile potrivite fiind multiple: alte parcuri, scuaruri si pietele din cartierele orasului) si a altor busturi ale unor cunoscute personalitati (inlaturandu-se astfel, din necunoastere ori reavointa, asa zisul vid cultural local!), acesta poate deveni, peste ani, un adevarat sanctuar al culturii, stiintei si artei timisorene, cunoscut fiind faptul ca dintre toate artele sculptura este cea care influenteaza cel mai profund constiinta oamenilor.

Timisoara, 27 febr. 2008

Sculptor,
Aurel Gheorghe Ardeleanu

